

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Ποιότητας Ζωής

ΠΟΡΙΣΜΑ

(ΝΟΜΟΣ 3094/2003 “Συνήγορος του Πολίτη και άλλες διατάξεις”, άρθρο 4, παράγραφος 6)

(Υπόθεση 10323/18.07.2001)

ΘΕΜΑ:

**ΣΟΒΑΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΗ ΣΥΝΝΟΜΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ Δ.Ε.Η. ΣΤΗ ΣΥΡΟ**

ΒΟΗΘΟΣ ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ: Χρόσα Χατζή

Ειδικός Επιστήμονας: Χρήστος Τσαϊτουρίδης

Μάρτιος 2006

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Ημερομηνία: 30 Μαρτίου 2006

Α.Π. Υπόθεσης: 10323/18.07.2001

Α.Π. Επιστολής: 10323.2.7

Ειδικός Επιστήμονας: *Χρήστος Τσαϊτουρίδης*

ΠΡΟΣ

Κύριο *Χαράλαμπο Κόκκινο*
Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας
Νοτίου Αιγαίου
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Επτανήσου 30
84100 Ερμούπολη

Κύριο *Δημήτρη Μπάϊλα*
Νομάρχη Κυκλάδων
Ν.Α. Κυκλάδων
84100 Ερμούπολη, Σύρος

Κύριο *Λαζ. Θεόφιλο*
Αντινομάρχη Κυκλάδων
Ν.Α. Κυκλάδων
Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας
Παρ. Σ. Καράγιωργα
84100 Ερμούπολη, Σύρος

Κύριο
Προϊστάμενο Διεύθυνσης ΠΕ.ΧΩ.
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
Επτανήσου 35
84100 Ερμούπολη

Κύριο *Μαρίνο Σιδέρη*
Διευθυντή Διεύθυνσης Περιφέρειας
Νήσων
ΔΕΗ Α.Ε.
Λ. Συγγρού 112
11741 Αθήνα

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Κύριο *Δημήτρη Σιούφα*
Υπουργό Ανάπτυξης
Υπουργείο Ανάπτυξης
Μεσογείων 119
10192 Αθήνα

Κύριο *Γεώργιο Σουφλιά*
Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
Αμαλιάδος 17
11523 Αθήνα

Κύριο *Δημ. Μπουντούρη*
Διευθυντή Δ/νσης Πολεοδομίας
Και Περιβάλλοντος
Ν.Α. Κυκλάδων
84100 Ερμούπολη

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΘΕΜΑ: Περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας του σταθμού Δ.Ε.Η. στη Σύρο

Σχετικά:

1. Η υπ.αριθμ. 1514/06.04.2005 απόφαση του Νομάρχη Κυκλάδων περί επιβολής διοικητικών κυρώσεων στη ΔΕΗ Α.Ε - ΑΣΠ Σύρου
2. Το από 07.07.05 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Κυκλάδων προς την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
3. Η υπ.αριθμ. 7043/19.07.05 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου περί απόρριψης προσφυγής της ΔΕΗ κατά της ανωτέρω απόφασης του Νομάρχη Κυκλάδων
4. Η υπ.αριθμ. 14611/13.10.05 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου περί ανανέωσης - παράτασης ισχύος και τροποποίησης της οικείας απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του ΑΣΠ στη Σύρο
5. Το υπ.αριθμ. 5701/15.12.05 έγγραφο της Διεύθυνσης Υγείας Πρόνοιας της Ν.Α. Κυκλάδων προς τη ΔΕΗ/ Εγκαταστάσεις Σύρου - ΔΕΗ/ Διεύθυνση Περιφέρειας Νήσων

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε τα ανωτέρω έγγραφα από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες στο πλαίσιο της έρευνας της αναφοράς ... σχετικά με οχλήσεις από τη λειτουργία του σταθμού ΑΣΠ της ΔΕΗ στη Σύρο και με το γενικότερο ζήτημα των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του σταθμού. Υπενθυμίζεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη ερευνά την παρούσα υπόθεση ήδη από το 2001, κλιμάκιο επιστημόνων του πραγματοποίησε συνάντησης εργασίας και επίσκεψη στη Σύρο και στο Σταθμό Παραγωγής, ενώ στις προηγούμενες επιστολές του προς τις αρμόδιες υπηρεσίες κατέγραψε σειρά προβλημάτων που έγκεινται σε πλημμελή τήρηση των περιβαλλοντικών όρων. Από τη μελέτη των εν λόγω εγγράφων και του φακέλου της παρούσας υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα κρίσιμα στοιχεία:

Α. Οι διαπιστώσεις της Ν.Α. Κυκλάδων

Ο Νομάρχης Κυκλάδων επέβαλε πρόστιμο στη ΔΕΗ Α.Ε. - ΑΣΠ Σύρου, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα του 28.11.03 οικείου ελέγχου του ΚΕΠΠΕ Ν.Α. Κυκλάδων (τον οποίο είχε ζητήσει η Αρχή) και απορρίπτοντας την σχετική ένσταση της ΔΕΗ Α.Ε. Στη συνέχεια η εταιρεία στράφηκε κατά της εν λόγω

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

απόφασης του Νομάρχη Κυκλάδων ενώπιον του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ο οποίος απέρριψε την προσφυγή της. Υπενθυμίζεται ότι από το διοικητικό έλεγχο των υπηρεσιών της Ν.Α. Κυκλάδων προέκυψε ότι ο σταθμός παραγωγής λειτουργεί κατά παράβαση ορισμένων βασικών εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, οι οποίοι, μάλιστα, περιλαμβάνονται στην υπ.αριθμ. 66404/1997 ΚΥΑ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, η ισχύς της οποίας είχε λήξει ήδη από τον Οκτώβριο 2003. Τα σοβαρά προβλήματα που αφορούν την επεξεργασία και διάθεση στερεών και υγρών αποβλήτων χωρίς εγκεκριμένες μελέτες, όπως και τα έντονα προβλήματα ηχορύπανσης διαπιστώθηκαν, μετά και την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, από το αρμόδιο ΚΕΠΠΕ και το Τμήμα Περιβάλλοντος της Ν.Α. Κυκλάδων το Νοέμβριο 2003 και τον Ιούλιο 2005.

Διαπιστώθηκε, ακόμη, η απολύτως παράνομη λειτουργία φορητών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής στο σταθμό, καθώς δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη στους εγκεκριμένους όρους λειτουργίας του σταθμού. Υπενθυμίζεται, ακόμη, ότι με την ad hoc υπ.αριθμ. 1439/98 απόφαση του ΣτΕ είχε ακυρωθεί η παράλειψη της Διοίκησης να επιβάλλει τα πρόσφορα μέτρα λειτουργίας στον ΑΣΠ, καθώς διαπιστώθηκε αφενός η ύπαρξη κρίσιμων προβλημάτων από τη «ρυπογόνο λειτουργία του σταθμού» και αφετέρου ότι «δεν ελήφθησαν αποτελεσματικά μέτρα από τη Διοίκηση» για την «εξουδετέρωση των δυσμενών επιδράσεων», σε αντίθεση με τη συνταγματική, βάσει του άρθρου 24 του Συντάγματος, υποχρέωση του Κράτους για την προστασία του περιβάλλοντος και τη λήψη ιδιαίτερων προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων για τη διαφύλαξή του.

Β. Οι διαπιστώσεις της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Με την από 13.10.05 απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας «ανανεώνεται – παρατείνεται» η ισχύς της ανωτέρω, από 24.10.97, απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και «τροποποιείται» η ίδια απόφαση σε ορισμένες ρυθμίσεις της με βάση τις διατάξεις της ΚΥΑ Η.Π. 11014/703/Φ104. Περαιτέρω, η απόφαση του Γ.Γ. Περιφέρειας διαπιστώνει ουσιαστικά την έλλειψη άδειας επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων και άδειας διάθεσης στερεών αποβλήτων και καλεί την επιχείρηση να προσκομίσει τις εν

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

λόγω άδειες στην αρμόδια Διεύθυνση ΠΕΧΩ εντός εξαμήνου από την έκδοση της απόφασης.

Ακόμη, η απόφαση διαπιστώνει ουσιαστικά την έλλειψη άδειας λειτουργίας της επιχείρησης και την καλεί να την προσκομίσει εντός εξαμήνου από την έκδοσή της απόφασης. Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.3377/05 παρατείνεται εκ του νόμου η προσωρινή άδεια λειτουργίας των προβλεπόμενων μονάδων της ΔΕΗ μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2008.

Γ. Οι διαπιστώσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Είναι προφανές από τα παραπάνω ότι:

- 1)ο εν λόγω σταθμός της ΔΕΗ **λειτουργούσε για δύο έτη χωρίς εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους**, μολονότι η ΔΕΗ Α.Ε. είχε ζητήσει από τις αρχές του 2004 την ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων,
- 2) ο σταθμός **λειτουργεί επί σειρά ετών, χωρίς να έχουν εκδοθεί άδειες για τη διάθεση των υγρών και των στερεών**

αποβλήτων, αν και η ΔΕΗ Α.Ε. υπέβαλε μελέτη για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων τον Απρίλιο 1998 και μελέτη για τη διάθεση των στερεών αποβλήτων μόλις το Σεπτέμβριο 2001. Οι μελέτες υποβλήθηκαν στην αρμόδια Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Ν.Α. Κυκλάδων, η οποία δεν προέβη στον έλεγχο για την έκδοση των αδειών, παρά μόνο πρόσφατα. Με το από 15.12.2005 έγγραφο της Διεύθυνσης Υγείας Πρόνοιας προς τη ΔΕΗ Α.Ε. απαντάται τελικά η αίτηση της εταιρείας για τη διάθεση των αποβλήτων του σταθμού και συγκεκριμένα εκτιμάται ότι «η υφιστάμενη μελέτη δεν καλύπτει πλήρως την διαχείριση των αποβλήτων της μονάδας», ζητείται δε «νέα διορθωμένη μελέτη».

Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει διαπιστώσει αντίστοιχα ζητήματα παράνομης λειτουργίας και μάλιστα χωρίς εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους, όπως και αδικαιολόγητων οχλήσεων από σταθμούς της ΔΕΗ στο πρόσφατο πόρισμά του για το καθεστώς αδειοδότησης των ατμοηλεκτρικών σταθμών της ΔΕΗ στην Καρδιά, στον Άγιο Δημήτριο και στην Πτολεμαΐδα του Νομού Κοζάνης, το οποίο έχει δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της Αρχής. Ορισμένες από τις παρατηρήσεις

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

του πορίσματος ισχύουν επίσης, με βάση τα παραπάνω και τα στοιχεία του φακέλου, για την παρούσα υπόθεση.

Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι εν προκειμένω ότι:

- α) η έγκριση περιβαλλοντικών όρων πρέπει να προηγείται της χορήγησης άδειας λειτουργίας,
- β) η Διοίκηση οφείλει να αδειοδοτεί κάθε μονάδα της ΔΕΗ ξεχωριστά, συνεπώς η πολιτεία έχει υποχρέωση να μην καταφεύγει στην - αντισυνταγματική - οδό της ενιαίας χορήγησης αδειών λειτουργίας με νομοθετική ρύθμιση,
- γ) οι αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων οφείλουν να ενσωματώνουν τις απαιτήσεις σχετικών κοινοτικών οδηγιών, εν προκειμένω της 1996/61/ΕΚ (IPPC).

Ο Συνήγορος του Πολίτη υπενθυμίζει ότι με σειρά επιστολών εντός του 2003 και του 2004 είχε ζητήσει από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και τις αρμόδιες υπηρεσίες τους να ασκήσουν τις αρμοδιότητες της σχετικά με την έκδοση νέας απόφασης περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του ΑΣΠ στη Σύρο. Ωστόσο, η έκδοση της πράξης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας, ακόμα και υπό τον τύπο της ανανέωσης (με τροποποίηση ορισμένων όρων), πρέπει, σύμφωνα με την περιβαλλοντική νομοθεσία, να ολοκληρώνει μια διαδικασία εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και συναφών ελέγχων από την αδειοδοτούσα αρχή.

Η υποχρέωση αυτή καθίσταται αυτονόητη στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς η κρίσιμη μονάδα λειτουργεί επί δύο έτη χωρίς εγκεκριμένους όρους (μετά την τυπική λήξη της προβλεπόμενης χρονικής ισχύος της ΚΥΑ 66404/97) και αφού διαπιστώθηκε με διοικητική έρευνα η ύπαρξη σημαντικής επιβάρυνσης στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Εντούτοις, η Περιφέρεια Αιγαίου δεν φαίνεται να εκτίμησε, ως όφειλε, τις διαπιστωμένες παραβιάσεις ούτε προκύπτει ότι προέβη στους ενδεδειγμένους ελέγχους, ώστε να εκτιμήσει με ασφάλεια, εάν απαιτείται η τροποποίηση περισσότερων από τους παλαιότερους εγκεκριμένους όρους. Τουναντίον, τροποποίησε, με την απλή αναφορά στις πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις, μόνο τους όρους που διέπουν τη διαχείριση των ορυκτελαίων και τις οριακές τιμές ποιότητας που αφορούν την ατμόσφαιρα. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι στο προοίμιο της κρίσιμης απόφασης έγκρισης του Γ.Γ. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δεν γίνεται μνεία ούτε στον γνωστό έλεγχο που

διεξήγησε το ΚΕΠΠΕ Κυκλάδων ούτε ακόμη στον έλεγχο που διενήργησε στις 06.07.05 το Τμήμα Περιβάλλοντος της Ν.Α. Κυκλάδων, όπου διαπιστώθηκαν - πέρα από την ήδη μνημονευθείσα έλλειψη αδειών σχετικά με τα απόβλητα - **έντονο πρόβλημα ηχορύπανσης και παράνομη λειτουργία φορητών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής.**

Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου όφειλε, ενόψει όλων των παραπάνω, να ερευνήσει και αποφανθεί αιτιολογημένα ως προς την επέλευση ουσιαστικών διαφοροποιήσεων σχετικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον (λ.χ. σχετικά με την επαύξηση της προστασίας από το θόρυβο) από τη λειτουργία του σταθμού, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους που είχαν εγκριθεί με την ΚΥΑ του 1997. Μάλιστα, δεν προκύπτει να ζητήθηκε από τη ΔΕΗ ή από άλλες υπηρεσίες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ή της Νομαρχίας Κυκλάδων να καταθέσουν τις απόψεις τους επί του ζητήματος. Με βάση το υλικό του φακέλου που διαθέτει η Αρχή και το κείμενο της κρίσιμης απόφασης του Γ.Γ. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δεν προκύπτει η υποβολή ενός τέτοιου φακέλου από τη ΔΕΗ, παρά μόνο η λήψη υπόψη του με αρ. πρωτ. 2505/2004 εγγράφου της ΔΕΗ για την ανανέωση των περιβαλλοντικών όρων. Συνεπώς, η Διοίκηση δεν τήρησε τις επιταγές του άρθρου 13 παρ. 2 της ΗΠ/11014/2003 και της σχετικής εγκυκλίου οικ.122859/2004 του ΥΠΕΧΩΔΕ για την ανανέωση - παράταση της χρονικής διάρκειας ισχύος απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, βάσει των οποίων απαιτείται η υποβολή φακέλου με σειρά κρίσιμων στοιχείων από τον ενδιαφερόμενο, προκειμένου να

διαπιστωθεί εάν απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ ή Περιβαλλοντικής Έκθεσης.

Δ. Η κατάληξη της έρευνας της Αρχής

Το παρόν έγγραφο του Συνηγόρου του Πολίτη επέχει θέση πορίσματος βάσει του ν.3094/03 (άρθρο 4 παρ. 6), κατά τα ανωτέρω, καθώς η έρευνα της Αρχής ανέδειξε μέχρι σήμερα συστηματική παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του ΑΣΠ στη Σύρο, αλλά και ελλείψεις κατά την άσκηση των συναφών αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, αλλά και της αρμόδιας Διεύθυνσης Υγείας της Ν.Α. Κυκλάδων.

Περαιτέρω, ο Συνήγορος του Πολίτη παρακαλεί τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας, της Ν. Α. Κυκλάδων

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

και της Δ.Ε.Η. να εκθέσουν εγγράφως τις απόψεις τους για τα παραπάνω κρίσιμα ζητήματα, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές σας.

Ειδικότερα, παρακαλείται

- α) η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου να ενημερώσει πληρέστερα την Αρχή ως προς την τήρηση της διαδικασίας έκδοσης της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας (ιδίως ως προς το σκέλος της υποβολής φακέλου από τη ΔΕΗ),
- β) η Διεύθυνση Υγείας της Ν.Α. Κυκλάδων να ενημερώσει την Αρχή ως προς την εξέλιξη της διαδικασίας ελέγχου των μελετών της ΔΕΗ για τα απόβλητα του σταθμού.

Τέλος, τα αρμόδια Υπουργεία Ανάπτυξης και ΥΠΕΧΩΔΕ, στα οποία κοινοποιείται η παρούσα, παρακαλούνται να μεριμνήσουν αρμοδίως για έρευνα, συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες και υποβολή κάθε ενδεδειγμένης οδηγίας και σύστασης στην κατεύθυνση της ενδεδειγμένης τήρησης των κρίσιμων επιταγών της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας και είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε σχετική πληροφορία.

Με τιμή

Χρύσα Χατζή
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη